

izhajajo vsak terek, četrtak in sobota. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezne številke stane 1 krono. Na pismene naročbe brez pošiljate denarja se ne moramo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Upravičeno in upravičeno se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strassmajerjeva ulica št. 2. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 8 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Vladna kriza v Beogradu.

Načelni sporazum dosežen?

«Slovenec» poroča:

Beograd, 12. avg. Danes se je dosegel načelni sporazum in je dr. Vesnić predložil protokol, v katerem so označene točke sporazuma. O sporazumu morajo stranke oddati njih mnenje do jutri popoldne. Sporazum obsega naslednjih 9 točk: 1. glavni namen koncentracijske vlade so volitve v konstituantno in predložitev ustave. Volitve se naj izvrše pred koncem novembra. Dan volitev in sestanek ustavotvorne skupščine se določi, čim regent podpiše volilni zakon. 2. O načrtu ustave je vsaka stranka dolžna podati svoje mnenje. 3. Pasivno volilno pravico imajo aktivni ministri, ministri na razpoloženju in profesorji pravnih fakultet. 4. Prost je izvoz vseh produktov, ki ne bodo izvzeti v posebnih odlokih gospodarsko-financijske komisije. Izvoz pšenice je svoboden do 15.000 vagonov. Preden bo kontingent izčrpan, se odloči, ali dopušča stanje države nadaljni izvoz ali ne. Finančno ministrstvo nadzoruje izvoz in izdaja za izvoz specialna dovoljenja. 5. Za izvedbo agrarne reforme se osnuje poseben agrarno-gospodarski komite, sestojec iz ministrov za agrarno reformo, kmetijstvo, žume in rude, notranje zadeve, pravosodje in finance. — Med prve posle ministrstva za agrarno reformo spada izplačilo haka za l. 1913 in odškodnine za l. 1919. Izplačila se izvrše takoj, čim predloži komite svojo rešitev, kar mora biti najkasneje do konca leta. 6. Narodno predstavništvo ima sprejeti volilni zakon, mednarodne pogodbe in proračunske dvanaestinke. 7. Predsedstvo narodnega predstavništva dobi parlamentarna zajednica, oba podpredsednika pa demokracija. 8. Izvrši se

preosnova pokrajinskih vlad v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in Splitu. V Sloveniji se poverjeništvu za notranje zadeve nevtralizira, demokracija dobe pravosodje in socialno politiko. V Hrvatski dobe demokracija notranje zadeve, gospodarstvo in narodno zdravje, v Bosni in Hercegovini notranje in prosveto, v Dalmaciji ostane dr. Krstelj predsednik, notranje stvari prevzame dr. Desnica, prosveto član ljudske stranke. Med člani vlade ima vladati kolegijalnost, t. j. vsi sklepi se sprejmejo ob navzočnosti vseh članov, v slučaju nesporazuma se morajo odstaviti z dnevnega reda ter predložiti ministrskemu svetu. 9. Za premeščanje, odpuščanje in upokojitve uradnikov se ustanovi poseben komite ministrstva.

Beograd, 13. avg. Sinoči so se sestali zastopniki parlamentarne zajednice (dr. Ninčič itd.) ter zastopniki Demokratske zajednice (Davidovič, Draškovič in Pribičević), da izmenjajo misli o osebah, ki bi vstopile v novo koncentracijsko vlado. Sestanek je trajal dalje časa.

Beograd, 13. avg. V političnih krogih parlamentarne in demokratske zajednice zadržujejo, da je še prezgodaj govoriti o osebah, ki bi stopile v novo vlado. V krogih Dem. zajednice trdijo, da bi mesto Davidoviča postal Draškovič minister za notranje zadeve.

Ljubljana, 13. avg. Poročilo «Slovenca» o točkah sporazuma je precej točno. Manjka le določba, da se občinske volitve v Sloveniji odgode do časa, dokler se ne doseže med strankami sporazum glede nekaterih točk obč. volilnega reda. Dr. Korošec še v zadnjem hipu izigrava situacijo in hoče sporazum onemogočiti ter pogajanja razbiti.

Paševanje plebiscitne komisije na Koroškem.

Borovlje, 12. avg. Okrožni plebiscitni komisiji za Rož načeluje italijanski major, ki iz sovražstva proti Slovincem uganja najostudnejšo protekcijo nemškutarjev. Anglež in Francoz pa mu v vsem prikimata. Upravičene aretacije nemškutarjskih hujskačev, ki niti v coni A niti v coni B niso doma, razveljavlja distriktna komisija. Pravnega varstva ni nikakega, izpuščati se morajo celo tatovi in drugi zločinci. Prav daje vedno samo Nemcem in tako škoduje naši pravični stvari. Slovensko ljudstvo je do skrajnosti razburjeno in poziva vlado, da sto-

ri odločne korake proti temu nečuvnemu početju.

Velikovec, 11. avg. Včeraj so 4 Celovčani hodili po Grabštajnu in ponujali sukanec. V raznih hišah, kjer ni bilo nikogar doma, so izvršili tatvine obleke, perila, zlatnine in srebrnine. Ljudstvo je razburjeno nad posledicami odredbe plebiscitne komisije, da sme vsakojaka sodrga v naš pas. Napadi na cestah in drugod na naše ljudi od neznanec iz pasa B so na dnevnem redu.

Vetrinj, 12. avg. Prehod je popolnoma prost. Orožništvo je na črti sa-

Ivan Cankar: Hlapci.*

Drami, ki jo boste videli noč, je zajeta snov iz tistih predvojnih dob na Slovenskem, ki jo bo kulturni zgodovinar imenoval eno najtemnejših strani politične zgodovine slovenskega naroda. Politični boji meščanskih strank so zadobili tedaj naravnost gorostasne oblike. Po zaslugi dr. Šušteršiča je zavladal pri nas režim, trd, brezobzir in protikulturn, ki je sistematično in namenoma ubijal in zatiral sleherno svobodo vesti in prepričanja. Tako se je zgodilo, da so ljudje kar čez noč zatajevali svoje prepričanje, svoje politično naziranje, ter se

*) Ob priliki delavske predstave Cankarjevih »Hlapcev« v Celju je uvodoma imel pisatelj Fr. Albrecht predavanje, katero v naslednjem prinašamo. Stojimo to danes, ko se je tudi pri nas na Štajerskem zaleglo ob priliki orlovskega tabora, ob priliki klerikalno-politične prireditve, gnezdo — malo pač in zelo nesolidno zgrajeno! — klerikalno-strankarske učiteljske organizacije pod krivim imenom Slomškove zveze in ko se tudi v drugih slojih naroda začena zopet pojavljati hlapčevska slovenska kultura. Op. ur.

trumoma prodajali za skledo leče — za udobno službico. In gorje tistemu, ki je bil izpostavljen vladajoči črni sili, pa se ji ni uklonil! Bil je izprt, uničen, obsojen na smrt. In tako je naposled ostala samo peščica gospodarsko neodvisnih ljudi zvesta samim sebi in svojim načelom, a je bila idejno in moralno prešibka, da bi mogla uspešno kljubovati. Pač pa se je med obema skupinama razdivjal srdit, grotesken boj, ki je zavzel v političnem časopisju nečuvne dimenzije in ki že davno ni bil več načelna borba idej in naziranj, marveč najostudnejše in najbolj nizkotno oštarijsko pričkanje, prerakanje, obrekovanje in natolcevanje, najmenekostnejše volunstro in brezprimerno koristolovstvo. »Vsa fara je kakor laškega vina pijana«, pravi Cankar v teh svojih »Hlapcih«, opisujoč to blazno medsebojno gonjo, ne idej proti idejam, marveč oseb proti osebam. In resnično: še nikoli ni bilo ozračje slovenske javnosti tako ckuženo, še nikdar ni kulturni barometer slovenske duše pal tako nizko, kakor v tistih dneh, ko so se na obzorju že javljala prva preteča znamenja svetovnega požara. In tudi slovenski narod je po zaslugi svojih nekulturnih političnih voditeljev po bliskovo dozoreval za ta najstrašnejš zločin, ki ga je zakrivila sve-

mo formalno, da izgleda, kakor bi Jugosloveni zmagali. Lažji Celovčani prihajajo v trumah, a nihče jim ne pregleduje listkov. Vračajo se s polnimi nahrbtniki,

pa nihče jih ne pregleda, dasi je izvoz gotovih predmetov prepovedan in je potrebno dovoljenje okrajnega glavarstva v Borovljah.

Rusija in Poljska.

Minuli teden je bil kritičen za nadaljni razvoj svetovnih dogodkov, katerih os so tvorile razmere med Rusijo in Poljsko in zlasti neprestano prodiranje boljševikov v Poljsko, ki so že pričeli obkoljevati Varšavo. Note ruske vlade ententi so jasno kazale, da jih je sestavila vlada, ki si je v svesti, da je zmagovalka. Rusija ni vodila vojne na Poljskem proti Poljski sami, ampak tudi proti ententi, ki jo je hotela prisiliti, da vzpostavi z Rusijo trgovske zveze. Sovjetska vlada je na vrhuncu svoje politične moči, zaveda se pa tudi, da mora konsolidirati notranje gospodarske razmere Rusije. To je pa mogoče le potem normalnih trgovskih zvez z Rusijo. Posrečilo se ji je, s svojo zanimivo vojaško in diplomatsko ofenzivo, izrabljajoč nesoglasja med zavezniki, zmešati račune londonskim in pariškim krogom in izsiliti od njih nujne sklepe.

Ententa je uvidela, da je vojna proti Rusiji nemogoča. Delavske organizacije Francije, Anglije in Nemčije so se zedinile, da hočejo z vsemi sredstvi preprečiti prevoz ententnih čet in vojnega materiala na Poljsko. Tudi drugi krogi v navadenih državah so se izrekli proti intervenciji entente proti Rusiji. Zato so se ententni krogi odločili za kompromisno rešenje rusko-poljskega vprašanja.

Ruski zastopnik Kamjenov, ki ima polno moč za sklep miru z entento, je izjavil, da sprejme sovjetska vlada tudi zadnji pogoj: da se takoj ustavi ruska ofenziva. Morda že danes so ustavljene na obeh straneh vse vojne operacije. — Premijeri ententnih držav pa so se sestali na konferenci v Hythe, da določijo nadaljne korake.

Poljska, katere položaj na bojišču je postal katastrofalen, in ki ni imela več nobenega upa na pomoč entente, je sklenila sprejeti rusko ponudbo za takojšnja mirovna pogajanja in njeni delegati so že odpotovali v Minsk. Rusija je dosegla dvojni cilj: zlomila je poljsko vojno silo in prisilila London in Pariz, da sprejmeta njene pogoje. Poljska pa se je izognila nevarnosti, da bi morala skleniti nečasten mir.

Za nas Jugoslovane pa pomeni nov položaj, ki nam kaže Rusijo v novi moči, up, da bo moralo priti do novih mirovnih pogajanj, katerih se bo udeleževala tudi

Rusija, ki danes slej ko prej stoji na stališču brezpogojne samoodločbe narodov. Če se to zgodi, bo morda tudi jadransko vprašanje prišlo v nov štadij.

Najnovejša poročila pravijo:

Angleško delavstvo proti vojni.

Pariz, 11. avg. Parlamentarna konferenca angleških delavskih strank je izjavila, da bi bila vojna med zavezniki in Rusijo za vse človeštvo pogubonosna in svari vlado, da bo delavstvo uporabilo vsa sredstva, da prepreči vojno. Proti vojni z Rusijo se je izjavila tudi angleška neodvisna liberalna stranka.

Mirovni pogoji sovjetske Rusije.

London, 11. avg. Lloyd George je sprejel od Kamjenova mirovne pogoje Rusije, ki so: 1. znižanje poljske armade na 50.000 mož; 2. ukinitve poljske vojne industrije; 3. ureditev poljskih meja, kakor jih ugotovi vrhovni svet, vendar z nekaterimi popravki pri Djalistoku in Holmu; 4. prost pot Rusiji k izhodnemu morju.

Ko je Lloyd George prečital te pogoje v angleški zbornici, je izjavil, da je nastal s tem nov položaj.

Amerika proti vojni.

Amsterdam, 11. avg. Po poročilih iz Washingtona se bo ameriška vlada uprla vsemu, kar bi zavajalo v odkrito vojno zaveznikov proti Rusiji.

Francija se še ne spametuje.

Pariz, 11. avg. Francoska vlada je sklenila, da vzpričo vojaških uspehov prizna vlado generala Wrangla kot dejansko vlado južne Rusije, ker si je svojo moč zagotovil in je izjavil, da bo uprava demokratična.

Nov poveljnik poljske armade.

Pariz, 11. avg. Po poročilih iz Varšave je general Weygand prevzel vrhovno poveljstvo poljske armade. — Predlagal je, da se začasno izprazni vzhodna Galicija in lublinsko ozemlje. — Poljski obrambni svet predloga ni odbril.

Sovjetska poljska vlada v od Rusov okupiranem ozemlju.

Nauen, 11. avg. Brezžična brzojavka iz Moskve javlja, da se je ustvarila provizorna revolucionarna poljska sovjetska vlada z Julijem Marchewskim na čelu na od Rusov okupiranem o-

človeškega dostojanstva, omahljivi značaji in nature. V tem smislu je treba ujeti idejno stran Cankarjevih »Hlapcev«. Pisateljevemu bojevitemu in samozavestnemu nagonu se je gabilo to duševno lakajstvo slovenske malomeščanske družbe — se je studila poniglava, prihuljena ponižnost, ta od slabih pisateljev tolikrat proslavljena krepost našega naroda! Hotel je: »oporniki, pošastni in samozavestni ljudi«, ne »naroda«, to se pravi črede, ki se brezumno in poslušno da voditi na uzdi svojih voditeljev, marveč »ljudi«, ljudi, od katerih vsak posameznik ve, kaj hoče... »kraljev v cunjah!« kakor pravi v drugi svoji politični satiri »Za narodov blagor«. In kakor je v tej poslednji dramo ošibal mladi Cankar takozvane narodove voditelje, se rogaj njih razprtijam in z razvnetim ogorčenjem zbičal njih frivolno in brezvestno igro, v kateri zamenjujejo svoje osebe in strankarske koristi s koristmi ljudstva, tako je Cankar v svoji zreli moški dobi z vsem prevdarkom in resnostjo, brez mladostne nepremišljenosti, brez roganja, a z globokom prezirom in zančevanjem zalučal slov. inteligenci in političnici v lice: »Hlapci!«

(Dalje prih.)

zemljo. Ta vlada je izdala proglas na poljske kmete, naj se upro Piludskijevi vladi, ker je mir mogoč samo med sovjetsko Rusijo in sovjetsko Poljsko.

Koroško pismo.

Otok ob Vrbskem jezeru.

7. avgusta 1920. Danes dežuje ter smo na Otoku »konfinirani«. Še le okoli 3. ure popoldne se zjasni. Z ljubljansko družbo sem izletel h Kugelmannu — restavrant in hotel, oddaljen od Otoka proti zahodu peš 35 minut. To podjetje je danes v slovenskih rokah v osebi gosp. Čučeka iz Ptuja. Tu smo na svojih tleh ter se človek počuti prav domačega. Slovenski natakariji, solidna postrežba, izborna kuhinja, pa še boljši ljutomercan, po zmernih cenah.

V etablissementu Čuček biva član antantne misije prof. dr. Cvijič. Tudi je tu sploh zbirališče razum slovanskih tudi francoskih in angleških članov pleb. komisije.

Kakor hitro bo končan plebiscit, ki bo brezdvomno Jugoslaviji v prid, bo ob obali Vrbskega jezera nebroj vil na prodaj, kojih večina je last Dumajčanov. Te vile so skoraj vse prazne.

8. avgusta 1920. Danes dopoldne je bila domača farna cerkev polna letoviščarjev; domačinov sem malo videl; saj je pa tudi prav majhna fara in nima, po izjavi dekana-zlatomašnika, niti toliko prebivalcev nego šteje leto dni. V cerkvi slov. propoved in lepo slov. cerkveno petje. Po sv. maši preklicuje obč. tajnik v obeh deželnih jezikih obč. zadeve. Potem se oglasi tudi nadučitelj gosp. Malnarjič ter tolmači iz cerkve prišedšim domačinom in letoviščarjem o končanih pogajanjih glede demarkacijske črte, ki se glase: Demark. črta ostane, tako tudi naše vojaštvo, orožništvo in finančna straža. V blagovnem prometu je sadje in les carine prosto, za osebni promet v Avstrijo pa potrebna le občinska legitimacija. Nemci iz cone B lahko pridejo v cono A ter se lahko mudijo tu tri dni. Vstop imajo tudi agitatorji ter lahko agitirajo, seveda previdno, da ne pridejo z našimi zakoni navskriž. Nemški denar tu nima veljave ter se ne sme sprejemati; stranke bi imele le škodo. Konečno še opozarja g. Malnarjič letoviščarje, naj malo manj švabčarijo.

Krasen popoldan uporabim za izlet s kolesom po krasni cesti ob obali jezera v etablissement Ekselsior v bližini Vrbe. Krasna terasa, lepe dvorane, bar, kino, luksus na vsej črti. Navaden zemljan si kupi črno kavo, pa zopet gre. — Plača se samo v dinarjih. Torej hotel za verižnike in podobne ljudi, ki plačujejo v abonementu za obed in večerjo dnevno 40 dinarjev. Poslužil sem se tudi potne blajšave ter pokukal za kratek čas tja preko dem. črte v krasno Vrbo.

9. avgusta 1920. Novo krasno pondeljsko juro me je zvalo na pet četrt ure od Otoka oddaljeni Pyramidenberg. Na ta vrh te vodi slaba rdeča markacija bivšega nemškega olupš. društva na Otoku. Na potu pridem tudi do neke kmetije. Nad vrati imajo liše hišno številko 7 in pod njo ime lastnika »Proholnig«. Hiša je na južnem pobočju hriba, odkoder imaš lep razgled v dolino na idilično vas Hodiše in Hodiško jezero, v ozadiju pa mogočne Karavanke.

Dospevši na vrh se ti na mah odpre vsa krasota Vrbskega jezera; spodaj Otok, na vzhodu Celovec in vse jezero skoro do Vrbe, ki se žal ne vidi; zakriva jo mal hribček ob južni obali. Na severni obali Vrbskega jezera Poreče, kjer je prav malo letoviščarjev. (Na Otoku pa okoli 300.) Nad severno jezersko obal se dviga polagoma krasno obdelana planota, za njo pa veličastne Visoke ture.

Na jezerski gladini vse polno čolničev. Onstran »visokega platu« — dem. črte! — sredi Vrbskega jezera pa vozi prav previdno parnik v mejah svoje cone. Žalostno meče svoje oči na našo obal, kajti vedno mu je še »dostop« na Otoku zabranjen.

V bližinah nešteti kopališč pa kar mrgoli kopalcev »vseh« narodov in ver, ne oziraje se na dež prejšnjega dne, ki ne mara prav nič vplivati na toplino vode.

Docela se napasem bisera koroške Slovenije ter zapuščam krasno razgledno točko — ko pišem te vrstice — v nadi, da sprejme Jugoslavija prelepo Vrbsko jezero z vsem svojim okitom za večno v svoje varstvo.

Tebi, dragi moj »Pyramidenberg«,

pa obljubljam, da Te prihodnje leto po slovensko krstimo ter pripeljam ob tej slavnostni priliki k Tebi ne samo dve žalski rodbini, nego ves ljubljani Žalec, ter mu hočem biti že »usposobljen« kažipot, kajti »ni ga« pod milim nebom bolj radovednega človeka kot je — R. V.

Politične vesti.

Poslaništvo SHS na Dunaju. Sedaj, ko je postala senžermenska pogodba pravomočna, se ustanovi definitivno diplomatsko zastopstvo naše države na Dunaju. Prvi zastopnik je Miroslav Jančkovič.

Kako je v Pečuhu? Kakor znano, so v Pečuhu, katerega usoda še ni definitivno odločena, še naše oblasti. Na zahtevo večine prbivalstva, tudi madžarskega, se v vzpostavilo Narodno Veče, ki ima nalogo pripraviti občinske volitve. Dozdajni madžarski mestni senat je stal v tajni zvezi z madžarskimi oblastmi, se je kazal prijatelja belega terorja na Madžarskem, je neopravičeno razpisoval davke, nepravilno vodil občinske posle ter zapostavljal interese delavskega stanu. Dne 8. tm. se je zbralo nad 2000 mestnega prebivalstva ter nedvoumno izrazilo svojo jasno voljo, da zahteva ustanovitev Narodnega Veča, ki naj razpiše občinske volitve. V Narodno Veče je izvoljenih 34 socialistov ter 15 pristašev meščanskih strank. Madžarski krščanski socialci, ki se navdušujejo za Horthyjevo strahovlado, so v Pečuhu v veliki manjšini.

Proti madžarskemu oboroževanju nameravajo s skupno noto pri madžarski vladi protestirati češkoslovaška, jugoslovanska in rumunska vlada in zahtevati znižanje ogrske armade na 30.000 mož, kakor je določeno v mirovni pogodbi.

Kaj je z rusko-poljskimi pogajanj? Poljska vlada je štirikrat zaman poskušala odposlati svoj odgovor v zadevi pogajanj radiotelegrafičnim putem v Moskvo. Še le 8. tm. je mogla postaja odgovor z dne 5. tm. prevzeti. Britanski vladi je ruska sovjetska vlada odgovorila, da so Rusi pripravljene umakniti sovjetske čete na od lord Curzona predlagano črto, kakor hitro Poljaki privolijo v zmanjšanje svoje armade; tudi bo sovjetska vlada skrčila število svoje armade, kakor hitro zavezniki dajo jamstvo, da ne bodo več podpirali napadov na Rusijo in da bo general Wrangl izpraznil Krim.

Varšava obkoljena. Kakor pravi brezlično poročilo iz Krakova, so boljševiki obkolili Varšavo. V kratkem je pričakovati splošni ruski napad na mesto. Velika bitka pred Varšavo je neizogibna, če je ne ustavijo pogajanja.

Grki v Mali Aziji tepeni. Vzhodno od Smirne so bile grške čete poražene od čet Kemal-paše in so se morale z velikimi izgubami umakniti.

Pri volitvah v danski parlament je bilo izvoljenih 13 konservativcev, 8 liberalcev, 19 socialnih demokratov in 31 članov levice.

Turška mirovna pogodba je bila 10. tm. v Sevresu podpisana.

IZ KOROTANA

Italijansko zasedbo pasa A zahtevajo nemškutarji na Koroškem. V neki okrožnici na plebiscitno komisije opisujejo krivice, ki se jim baže godijo s strani naših oblasti.

V naši plebiscitni komisiji se je izvršila sprememba. Predsednik prof. dr. Cvijič je odstopil. Namesto njega je imenovan za našega delegata bivši poslanik v Londonu Joca Jovanovič, ki je že odpotoval v Celovec.

Pravičnost plebiscitne komisije se kaže v prav čudni luči. Okrožnice tudi za cono A izdaja samo v nemškem jeziku. V občinskih volilnih komisijah imajo tudi v pretežno slovenskih občinah Nemci polovico zaupnikov, poleg tega še povsod namestnike, katerih mi nimamo. Gospodje ententne komisije nam torej dele zaušnico za zaušnico.

Zahvala. Za mater padlega poročnika Ulriha Malič pri osvoboditvi Dravograda je sprejel Narodni svet na našo notico v listu »Klic uboge slov. koroške matere« sledeča darila: g. inž. Pahernik 100 kron; g. Janko Pahernik 200 K; g. Peter Mravljak 100 K; ga. Julka Frizz 100 K; g. Franjo Sgerm 80 K; g. Karl Kovač 80 kron; g. P. Minaržik 50 K; g. Bobič 5 K; g. Nendl 5 K; gđč. Tončka Kvasova 10 kron. Vsem darovalcem prisrčna hvala,

v prvi vrsti gđč. uradnici Tončka Kvasovi iz Vuhreda za požrtvovalno delo. — Narodni svet za Koroško.

Iz jugoslov. dem. stranke

JAVEN SHOD DEMOKRATSKE STRANKE V CELJU se vrši 15. avg. tl. ob 10. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Poroča dr. V. Kukovec o političnem položaju.

Celjske novice.

Iz Celja. Prejeli smo: 4. tm. je bila v »Napreju« notica o »Truc«-shodu v celjskem »Narodnem domu«. Na brezpomembne osebne napade ni vredno odgovarjati. Kar pa zadeva delovanje gosp. Sancina in njegove družbe, podajamo naslednje vrstice v razmišljanje: Ne vemo, ali je »Naprejev« dopisnik bolj nesmiljeno zabit ali pa bolj hudoben. G. Sancinu predbaciva sčuvanje na vojno, podtikajoč mu hrepenenje po lepih vojnih razmerah, v katerih se mu je baže tako briljantno godilo. Zavračanje takih budalosti se nam zdi nepotrebno. Povdarjamo pa, da je g. Sancinu le na tem, da bi v naši dobi tako razvitega socialnega vprašanja ne bilo več sužnjem, kakoršne je iz naših bratov napravil italijanski imperijalizem. G. Sancin stoji na modernem socialnem, demokratskem stališču, ki zahteva samoodločbo narodov. To je vendar najpravičnejše in najidealnejše naziranje v mednarodnih diferencnih vprašanjih in zato ne moremo razumeti, kako si upa zbadljivi dopisnik v »Napreju« smešiti in se hudovati nad nesebičnim stremiljenjem g. Sancina po osvoboditvi naših nesrečnih bratov izpod nečloveškega laškega jarma. S tem činom odreka dopisnik svojim najbednejšim, črno zaslužnim bratom vsako pomoč ter naravnost odobrava italijanski imperijalizem, njegovo požiganje, ropanje in divlje razbojništvo. Sami italijanski socialisti napadajo svojo lastno vlado radi njenega protinaravnega imperijalizma — naši socialisti pa podpirajo to hudodelsko, laško zverinstvo. Oni ščitijo in zagovarjajo naše smrtno sovražnike, svoje lastne brate pa zasmehujejo in napadajo. In to naj bodo naši socialisti, vneti za »mednarodno« pravico, enakost in bratstvo? Uboga naša domovina s tako pokvarjenimi sinovi! »Napreju« pa pomilujemo, da polni svoje predale s takimi izrodki. Za to pa se tudi ne čudimo podivjanosti ljudi, ki zajemajo dušno hrano takih zastrupljenih, kakoršen je hudoben dopisnik zloglasnega bevskanija v »Napreju«.

Velika trgovska naprava v Celju. Trgovska zadruga »Sloga« v Celju postavlja na prostoru ob izlivu Voglajne v Savinjo tri velikanske rezervoarje za petrolej, bencin in strojno olje z vsebino 1 milijon litrov. Globoke jame so že izkopane, barake postavljene, čez Savinjo je narejen provizoričen most z ozkotirno železnico za dovoz materiala. Prihodnji teden se prične že z betoniranjem ter je upati, da bode to velikansko delo dovršeno do 1. oktobra ti. Velike važnosti za celi okraj ozir. za celo Slovenijo je, da bode vedno dovolj petroleja na razpolago, ker ima družba tudi lastne železniške vozove-cisterne. Deželna vlada za Slovenijo je dala »Slogi« za to posebno dovoljenje.

Tudi napredek! Po mestu so nabiti slovensko-nemški, na stroju pisani letaki, ki vabijo na neko nedeljsko cerkveno slavnost v Marijini cerkvi. Čez nekaj časa bodo morda nemško-slovenski in končno samonemški. Saj zato smo vendar v Jugoslaviji!

Sprehodi po Celju. Prejeli smo: Cenjeni gospod urednik! Ker vem, da imate mnogo posla in Vam nestajajo časa, da bi sami opazovali vrvenje po mestu, posebno pa po njegovih delih ob periferiji, poročam Vam kratke točke, iz katerih blagovolite posneti, kar se Vam zdi pravilno, da izročite celjski javnosti. — Dne 11. tm. gledal sem, kako reusmiljeno je poganjal nek voznik svoje sicer močne konje po Vodnikovi ulici, pred meščansko šolo, da izvozi voz naložen z drvni. Gotovo je lepo, da skrbi mestna občina za popravo cest, ali to pa vendar ne gre, da posuje tako prometno cesto, kakor je Vodnikova, z debelim gruščem, potem pa prepusti isto tedne in tedne svoji usodi, ne da bi mignila s prstom ter jo v resnici tudi popolnoma vspostavila; obenem pa seveda začne popravljati tudi

na drugih koncih in krajih svoje ceste in ulice, vse brez načrta in doslednosti, tako da zgleda mesto, kakor da bi ga bile granate razdrapale. Meščani gotovo tega tudi niso veseli in v mesto prihajajoči kmetje se stvari posmehujejo ter delajo svoje opazke! — Druga taka stvar, ki je pa v finančnem oziru tesno zvezana s prvim sučajem, je nesrečna pot po mestnem vrtu. Tam vrvijo od jutra do večera razni kolesarji, mesarski vajenci in tudi kak g. P. s kolesi po brvi, ki je gotovo le za pešce, mimo šetajočih ter po omenjeni poti, ne da bi se kedaj pokazalo kako oko postave ter uveljavilo prepoved, ki se tako lepo blišči na ličnih modrih tablah. Trebalo bi take ljudi malo prijeti ter jih ovaditi in kmalu bi bilo v blagajni mestne občine dovolj »monetov« za hitrejšo popravo cest! — Pa g. urednik! Nadaljujte z mano pot mimo kopališč! Videli bode, kako se kaluža vsa »nemška inteligenca« na splavu, ki je prijten iz moškega kopališča proti ženskem. Cel mili dan prevračajo ta splav ter rjujejo, da je strah; miren človek se med to drhaljo niti kopati ne upa. Kajpada so s tem delom tudi odtrgali žično vrv, ki je splav držala paralelno z obrežjem; sedaj bo pa splav nekega lepega dne odnesla velika voda, a takrat ne bo nobenega te druhali, da bi popravil izgubo in škodo. Pa še drugič kaj! — Liščan.

»Celjska demokratska študentarija«. Pod tem naslovom je mariborska »Straža« prinesla ostuden napad na celjsko napredno dijaštvo, ki je minulo nedeljo v korist fondu za kongres v Varaždini priredilo tombolo. List laže, da je bila v Unionu krokarija, da se bili dijaki že ob zgodnji popoldanski uri pijani in da se je vpilo, kakor bi bila v Unionu kaka orientalska godbena družba. Naši dijaki si bodo za nesramnost klerikalnega lista znali poiskati primerno zadoščeno, v prvi vrsti z delom za prosveto ljudstva. V njih obrambo pa konstatiramo: Tombola, ki se je pričela s koncertom varaždinskih dijakov-tamburašev ob 4. uri pop., se je končala točno po predpisu policije ob 8. uri zvečer in se je vršila ves čas dostojno. To lahko potrde vsi očitvidci. Več v obrambo proti klerikalnim napadom pisati se nam ne zdi potrebno.

Grdo potegniti se le dal ljubljanski »Napreju« od svojega celjskega dopisnika. G. Rebeku očita, da je njegov sin dezertiral v Nemško Avstrijo. Ker si bo g. Rebek itak drugim potom, ki je edino primerna za tako lopovščino, poiskal zadoščeno, je naša dolžnost samo, ugotoviti, da Rebekov sin, odkar je odšel k vojakom v Srbijo, niti enkrat ni bil doma in torej tudi ni imel prilike jo pobrisati v Avstrijo. Mladi Rebek kot navdušen Jugosloven zvesto izpolnjuje svojo vojaško dolžnost v Negotinu in nima nobenega povoda dezertirati. To dokazujejo tudi njegova pisma, med drugim eno od konca minulega meseca, v katerem pravi med ostalim: »Godi se mi dobro. Vsak dan hodim v mesto, malo delam, malo se pa pokratkočasim. V mestu sem že precej znan. Znanstvo se lahko tukaj hitro naredi, najbolj zaradi tega, ker nas imajo civilisti jako radi. Čudijo se inteligentnosti naših priprostih vojakov, najbolj pa našemu petju, katero obožujejo. Častniki nas imajo tudi zelo radi.« — In v nekem drugem pismu pravi: »Našim fantom se godi dobro, seveda ne tistim razuzdanim fantalinom, ki so vajeni celo noč popivati, po kavarnah kvartati, ali pa po mestu flankirati in bi te tudi tu radi...« — Čestitamo sodrugu, ki je napisal svojo lopovsko trditev v »Napreju«, želimo le, da bi svoj list še večkrat tako imenitno potegnili.

Malo pojasnila. V Ljubljani izhajajoči komunistični list »Delavec« se repenči nad menoj, da nasprotujem 8-urnemu delavniku. Stara pesem! Izvršujem pa le dolžnost, katero mi je naložila obrtniška organizacija; delam pa gotovo tudi v smislu 80% vsega prebivalstva Jugoslavije, ki je prepričana, da nam je splošni 8-urni delavnik (izvzemam tu velike tovarne s težkim delom, rudnike itd.) danes v gospodarsko pogubo. Pa še bi ne bilo treba takega boja proti 8-urnemu delavniku, če bi vsi ti 8-urni kričarji tudi vsak 8 ur delali. Žal pa najhujši kričarji delajo navadno zavsem kvečemu 6 ur in seveda s svojim obnašanjem tudi tovariše-nekričarje ovirajo pri delu. Sicer pa bodo ta 8-urni delavnik še dobro preštudirali tisti poslanci, ki jih pošlje v parlament 80% prebivalstva. — Očita mi tudi revščino. Dobro zadel! V revščini sem se z 12- in večurnim delom na dan

naučil življenja, pa ne kričaškega, ampak življenja trudapolnega fizičnega in duševnega dela, ki mi je dalo današnji blagoslov. Poznam iz mladostnih let tovariše, ki so se še bolj trudili kot jaz, pa imajo tudi več kot jaz. Drugi moji tovariši iz mladih let pa, ki so bili vedno delomrznji, imajo, kar so si zaslužili. Z nečim pa me je prijatelj v »Delavcu« v živo zadel: če je poverjenik za socialno skrbstvo v Ljubljani čital ta dopis, me bo takoj vzel na muho kot »milijonarja« in me nagnal zidat stanovanjske hiše, da se nekoliko zmanjšajo moji milijoni. Zato kričaja v »Delavcu« za božjo voljo prosim, naj ne piše več o mojih »vojni dobičkih«. Na uho mu še povem: pred vojno sem imel v svoji delavnici že nad 20 ljudi, ob izbruhu vojne jih je ostalo le še 9 in končno še teh 9 nisem mogel zaposliti. Da bi pa v prej že dobro urejeni delavnici ne bil dolg čas, pade vojnemu erarju v glavo, da se moja delavnica po vojnem zakonu čisto lahko rekvirira in proti moji volji določi najemnina mesečnih 193 K. Ta najemnina, s katero sem tako »obogatel«, je trajala od 15. sept. 1915 do 1. nov. 1918. Za mojo porabo pa se mi je milostno dovolil mal kotichek v moji delavnici, kjer sem pomizno s 4 vajenci si delal ta ogromni vojni dobiček. In vendar, dasi tako »bogat«, delam sam še danes vedno več nego 3 ur na dan. Ali ni to res požrešnost? — Ivan Rehek.

Osebnostna vest. Stalno se je nastanil v Celju g. mag. pharm. Ivo Franič, ki je aktivno sodeloval pri prevratu in vstajenju narodne svobode — 29. okt. 1918 — v Zagrebu. Bil je kot član »Brače Hrvatskog Zmaja« in odposlanec akademske omladine tudi pri prenosu kosti narodnih velikanov Zrinjskega in Frankopana z Dunaja v Zagreb. V hrvatskih listih je znan kot felitonist pod pseudonimom Vukogorski ter je obljubil sodelovanje tudi v našem listu.

Izgnubila se je zlata danmska ura v sredo zvečer na poti od gostilne Wilson do kina Gaberje ali pa od glavne ceste proti hiši št. 15, kjer stanujejo rud. uradniki. Pošten najditelj naj jo odda proti dobri nagradi pri g. Amaliji Prijatelji, hiš. št. 15 v Gaberju.

Kdor bi bil pripravljen, za dobo enega meseca oddati eno ali 2 meblovani sobi demokratskemu poslancu iz Zagreba z ženo in hčerko, naj to blagovoli javiti v našem uredništvu.

Prosveta.

Slovensko gledališče v Celju. V petek, dne 6. tm, so gostovali trije odlični člani mariborskega gledališča na našem odru. Igrali so z istim uspehom, kakor v Mariboru Schönherrovo dramo »Satan v ženski« pred razprodanim gledališčem. Tirolski dramatik nam je že znan po igri »Zemlja«, ki ni ugajala nič našemu občinstvu, niti ni dosegla v originalu pri domačinih bogve kakega uspeha. Bolj zaslovel je ta pisatelj s svojo dramo »O kresu«, ki slika vso nesrečo in duševne boje mladega teologa, ki je svoj poklic zgrešil. Njegov najboljši in najoriginalnejši umotvor je na vsak način »Satan v ženski«, ki fascinira i po tehniki, i po vsebini, katero je prinesla tik pred predstavo že »Nova Doba«. Pozdravljamo to, ker služi pri težkih igrah kratek pogled občinstvu v boljše razumevanje, nekaterim gledalcem pa tudi tako ni pomagati. Njihov duševni nivo ne prenese na odru nobene zaljubljene geste, tudi ne močnega izraza težkih notranjih bojev. Smeji jo se in delajo neslane dovptie, kakor bi bili plačani za to. Kdor pa jezika ni v toliko zmožen, da bi igri sledil, naj ostane raje doma. Igralo se je izborno. Poklon pred vsem gospe Bukšekovi, naši priljubljeni znanici, ki se vživljuje s celo dušo v vsako ulogo in jo tudi mojstrsko reši. Že v prvem dejanju, ko je igrala še naivno gorsko ženo, nam je ugajala, pridobivala je naša srca od dejanja do dejanja in mogočno delujoča demonska sila nas je vse razumevalače oklepala, ko slavi trdna ženska volja, podprta od nečesa nevidnega, triumf nad padlimi moškima žrtvama. Vrlo dobro je rešil svojo nalogo tudi g. Bratina. Podal nam je z globokim razumevanjem moža, telesnega slabica, a s tem krepkejšo voljo, ki pa vendar ni kos ženski maščevalnosti. Kot tretji je nastopil v ulogi orožnika g. Gregorin, ki je bil v nekaterih scenah prav dober, morda tu pa tam nekoliko še okoren. Občinstvo je kazalo svoje zadovoljstvo z burnim aplavzom po vsakem dejanju.

„Višnjeva repatica“, velezanimiv roman Vladimirja Levstika je izšel nedavno v obsežni knjigi. Roman je epična karikatura, kakršne slovensko slovstvo v enakem obsegu in količini podobni vehementnosti doslej ni poznalo. Levstikov roman ni karikatura resničnih oseb in dogodkov v kakem določenem kraju; marveč on destilira naše duševno in moralno stanje v predvojni dobi na ekstrakt in ga oblikuje v nove, podeseterjeno tipične obraze, ki nastopajo na podiju višje, samostojne realnosti. Osebe iz »Višnjeve repatice« nas srečavajo povsodi in nikjer; one niso navadna, naturalistično iz vsakdanjosti preplunkana bitja, nego predstavitelji naših najočitnejših napak, razviti v nadnaravno popolne heroje smešnosti in grehote. In pozorišče romana, tisto glavno mesto brez obzorja, ni mesto, kakršna rasto v prijemljivi resničnosti, ampak simbol vesoljne naše »prelepe doline šentflorjanske«. Levstikova satira se ne ogiblje niti stanov, niti prepričan in strank, ki jim je vsem enako malo naklonjena; brez usmiljenja biča mimo čitatelja nepregledno povorko omejenosti, hlapčevstva, nizkega častihlepa in hinavskega farizejstva. Da nam pokaže tudi rajno Avstrijo in njene oficijalne reprezentante v primerne nespoštljivi luči, se razume. Kakor je »Višnjeva repatica« dozdaj največje in najboljšje Levstikovo delo, tako je tudi najboljše in v slovenskem pripovednem slovstvu sploh. — Cena 40 kron za dva impozantna zvezka s skupno 506 stranmi je v primeri z dragoto drugih današnjih publikacij naravnost nizka.

Anatole France, Kuhinja pri Kraljici Gosji nožici. Poslovenil Otton Župančič. V Ljubljani 1920. Natisnila in založila Zvezna tiskarna. (Narodna knjižnica, snopič 19—23.) V. 8—297 strani, broš. K 34—vez. K 40.— Anatole France je eden najodličnejših sodobnih francoskih pisateljev. Svoj izredni dar, zamisliti se v čustvovanje in mišljenje ljudi minulih vekov, da nastopajo časi in osebe pred našimi očmi v čudoviti plastiki in resničnosti, je posebno pokazal v romanu »Kuhinja pri Kraljici Gosji nožici«, ki ga odlikuje duhovitost in fin humor. Dejanje se vrti okrog leta 1750 v Parizu. Redka umetnina je naša v O. Župančiču mojsterskega prelagatelja.

Sokolstvo.

SOKOLSTVU!

Za nami so trije važni dogodki, ki je pri njih naše Sokolstvo v odlični meri aktivno sodelovalo: obisk regenta Aleksandra v Hrvatski in Sloveniji; VII. vsesokolski zlet v Pragi; prenos kosti Vidovdanskih herojev v domačo zemljo.

Ob vseh teh prilikah je nastopilo Sokolstvo kot disciplinirana, samozavestna, dobrovoljna narodna vojska, držeč se strogo odredb podpisane starih starih. Naša sokolska čast se je ob teh dneh privikrat v taki obliki po osvobodjenju in ujedinjenju visoko popela v zanosu in neoskrunjenosti!

Bila je to prva delna mobilizacija jugoslovenskega Sokolstva, ki je sijajno uspela in ki nam daje jamstvo, da radostno odjekne pozivni glas v vsakem sokolskem srcu, kadarkoli zavihra sokolski prapor, ključoč nas na zmagovite pohode z besedami našega evangelija: V pesti slika. v srcu odločnost, v mislih domovina!

Regenta Aleksandra smo sprejeli, pozdravljali in spremljali kot svojega najmilejšega brata, kot inkarnacijo našega narodnega in državnega edinstva, ki mu je Sokolstvo pripravljalo pot, ki je Sokolstvo zanje delovalo in trpelo. Tudi iz krvi naših bratov raste življenska moč naše edinstvene domovine! Koliko zadoščenje za vse trpljenje, ki je za nami, in za vso zlobo, ki se na domači zemlji od krvnih bratov s ponovljeno ljutostjo zaganja v Sokolstvo! Živelimo, živimo in živeli bomo!

Brat starosta Saveza je na telcvadbi Ljubljanskega Sokola pozdravil regenta Aleksandra v imenu Saveza, izrečeno pa še v imenu 20.000 članstva slovenskega dela našega Sokolstva. »Slovenec« — časopis, ki se v njem stekalo najbesnejši napadi na Sokolstvo, omečja v 149. številu, z dne 4. julija tl. ta starostin pozdrav, a pristavlja predrzno opazko: »Vsaj vladarju ne lagajte!« Laž ni bila nikoli naše orožje; laž je sredstvo, posvečeno od namenov sovražnikov Sokolstva. To očitano laž izpodbijamo s statistiko slovenskega dela Sokolstva, ki je bila završena meseca septembra 1919. Glasom te statistike je bilo našega članstva v svobodni domovini Sloveniji 16.263, na zasedenem ozemlju pa 4374; skupaj 20.637!

Od septembra do danes se je to število slovenskega dela posebe in jugoslovenskega Sokolstva sploh izdatno dvignilo, saj nam kažejo posamezna poročila, da se je ponekod članstvo več kot podvojilo. Končno in skupno število bo mogoče navesti, ko bo dovršena najnovejša statistika, ki pa se redoma izpreminja, ker se množi naše članstvo dan na dan. Iz teh podatkov je razvidno, na čigavi strani je laž.

Na VII. vsesokolskem zletu v Pragi so naši bratje položili temelj Češko-slovaški Sokolski Zvezi po načrtih bratov odposlancev našega Saveza. Iz te Zveze vzide Slovanska Sopolska Zveza — mogočna pobornica kulturnega panslavizma, ki mu bo jedro sokolska misel — gonilna moč vsem moralnim in materialnim silam k izpopolnjevanju, dvigana od večne nezadovoljnosti, ki ne pozna zastanka ali celo nazadovanja v razvoju slovanskih narodov. Zvezani z bratstvom, spojeni v celoto z načelom enakosti hočemo svojemu narodu pomagati do one vsestranske svobode, ki mu zagotavlja obstanek in omogoča razmah vseh njegovih sil in vrlin, da vsak čas lahko ni uspešno plane v tekmovalni boj z vsakim kulturnim narodom. Sinovi svobodne sokolske ideje, bratje Tyrševi, ki smo se za svobodo svojega naroda borili in njej dali na razpolago svoje zdravje in življenje, hočemo najprej svobodo sebi, da bomo nemoteno in neovirano izvrševali svoje naloge. Ne priznavamo oblasti, ki bi smela ali mogla ovirati našo pot. Najbednejše orožje pa je klevetala!

Hočemo harmonije telesne in nraštvene popolnosti vsakega posameznika, da iz njih vzraste in se iz njih zgradi lepota in krepost celote — naroda! To je naš najvišji ukaz! Ne dobička — ne slave! Velicina, moč in blaginja domovine je smoter našemu delu. Temu smotru smo pripravljani žrtvovati vse, kakor so to storili Vidovdanski heroji, ki jim je dalo Sokolstvo častno spremstvo, ko jih je rodna zemlja sprejela v svoje naročje! Pred to gomilo se časteče poklanja sokolski prapor; poklanja se ideji, ki je propagirala svobodo naroda, ki je živela v nas vseh in ki je bila tako silna, da je ubila skrb za lastno življenje junakov, ki jim »manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim solncem sužni dnovie!

Iz vrst Sokolstva je bilo največ legijonarjev in dobrovoljcev, ki so krčili cesto regentovemu prihodu, medtem ko so predvojni, medvojni in sedanji sovražniki Sokolstva slepo in sfanatizirano svojo maso mamili z lažmi in jo kričeče vabili med avstrijske prostovoljne stretce! Legijonarje in dobrovoljce sedaj, žat, zapostavljajo in prezirajo, ker so gradili naš svobodni dom; toda čas dozoreva, ki odvrne od neiskrenosti domoljubja in hlinjenega demokratizma sovražnikov Sokolstva vse, kateri hočejo služiti domovini z nesebičnimi in nestrankarskimi nameni!

Vse Sokolstvo pozivljamo na naš 1. pokrajinski zlet v Mariboru! To bodi druga delna mobilizacija jugoslovenskega Sokolstva! Z neprestanim delom se pripravljajmo na ta zlet! Vse naše vrste naj se zgrnejo na severni meji naše države, da se pregledamo in presodimo svojo moč in namerimo poglede in korake tudi preko umetno in nasilno zgrajenih mej — v bodočnost!

In pomnite Tyršove besede: »Življenje naroda, dokler se razvija na solnce resnice, dobrine in občega napredka, je neranjljivo kakor solnični žarek. — V Sokolstvu se učimo enakosti, tega edinega jamstva prave in trajne svobode, saj smo si bratje in sinovi ene matere! Vzajemno se moramo vzgojiti kot čvrsto in lino pokolenje, ki nima samo moči, ampak ima tudi trdno voljo, ki se ne baha s slavo svojih prednikov, temveč se pripravljajo delati po njih vzgledu!

Vsem Sokolstvu bratske pozdrave! Zdravo!
Starešinstvo Sokolskega Saveza SHS v Ljubljani,
dne 6. julija 1920.

Sokolski zlet v Mariboru dne 29. avgusta 1920. Ponovno pozivljamo vsa bratska društva, da takoj javijo svojim župam število udeležnikov in te zadnji čas do 15. tm. isto Sokolskemu Savezu SHS. Vsa društva so dobila pozive za prijave tudi od zletnega odbora v Mariboru. Poslane pole naj društva točno izpolnijo, prilože denar za čede ter jih odpošljejo Zletnemu odboru v Maribor. Pozivljamo vsa bratska društva, da store svojo dolžnost kar najbolj točno. Vse priprave za zlet v Mariboru so v najlepšem teku — prijave od vseh strani so velike in je pričakovati ogromne udeležbe. V Maribor vozijo posebni vlaki, katerih odhod bo pravočasno javljen. Vožnja je polovična na vseh progah. Bratje in sestre! Zlet v Mari-

boru je naša prva večja prireditev po vojni. Dolžnost vsakega Sokola je, da se zleta udeleži. Bratje in sestre, ki se zleta iz ozira vrednih razlogov ne morejo udeležiti, naj posodijo krog drugim bratom. Zletne legitimacije, ki opravčujejo k polovični vožnji v Maribor, dobe vsa društva pri svojih župah in člani pri svojih društvih. Narodne noše v Maribor! Pozivljamo vse sestre in Sokolstvu naklonjeno ženstvo, ki se udeleži zleta v Mariboru, da gre v Mariboru v narodnih nošah. Pripravljajte skupine v narodnih nošah iz vseh krajev. Zlet v Mariboru naj bude dostojna manifestacija Sokolstva. Na vse podle napade na Sokolstvo odgovorimo z delom — zato bratje in sestre, ne odlašajte in porabite zadnjih 14 dni za priprave za zlet v Maribor. Po vseh društvih zbirajte zletne fonde, da omogočite slehernemu bratu udeležbo na zletu.

Spored I. pokrajinskega zleta Sokolskega Saveza SHS v Mariboru!

Vsi posebni vlaki bodo vozili v Maribor tako, da pridejo tja deloma v soboto zvečer, deloma ponoči. V nedeljo zjutraj se vrše na telovadišču skušnje za proste vaje, po skušnji se vrši obhod po mestu — popoldne javna telovadba. Spored javne telovadbe je sledeči: 1) Simbolične proste vežbe za l. 1920. 2) Deški naraščaj — vodi br. Mahorič. 3) Vežbe s cvetnimi loki (ženski naraščaj). 4) Orodna telovadba članstva. 5) Ženske proste vaje za zlet v Pragi l. 1920. 6) Naprej — simbolične proste vaje po skladbi Naprej! 7) Vežbe z dolgimi palicami v trojicah (moški naraščaj). 8) Simbolične-ritmčne proste vežbe za l. 1920 (člani in članice). Bratje in sestre, ki se udeležite zleta v Mariboru v civilu, naj se javijo pri svojih društvih, kjer dobe potrebne legitimacije za polovično vožnjo. Glavna skupščina Sokolskega Saveza SHS se vrši dne 30. avgusta 1920 v Mariboru. Na skupščino pošljejo vse župe svoje delegate in sicer za vsakih 500 članov enega delegata. Društva in župe, ki žele staviti kakšne predloge za skupščino, morajo te poslati do 20. avgusta 1920 Sokolskemu Savezu, ker se na poznejše predloge ne bode oziralo.

Narodno občinstvo, ki se namnava udeležiti sokolske slavnosti v Mariboru, opozarjamo ponovno, da poteče rok za priglasitev danes 14. tm. ob 7. uri popoldne. Priglasenih je že zelo lepo število. — Opozorili smo pravočasno, da si naročite vstopnice, zlasti kar se tiče sedežev na tribunah. Če pozneje kdo ne bode mogel vsled skrajno omejenega števila vstopnic dobiti, pripíše naj si krivdo samemu sebi. Prihlasi se sprejemajo še v petek in soboto 14. tm. vsakokrat od 5.—7. ure pop. v sejni sobi celjskega Sokola.

Ob priliki tridesetletnice svojega obstanka priredi celjski Sokol 8. septembra slavnost. Vsa okoliška narodna društva prosimo, da te dni ne prirejajo veselice.

Udeležence sokolskega zleta v Braslovcah opozarjamo, da bo vozil večerni vlak iz Velenja ob 9.30 in pride na Polzelo ob 10.17 uri, kar je za izletnike zelo ugodno.

Mariborske novice.

Druga plat zvoña! Okrajni glavar dr. Lajnšič nam je z ozirom na naše novice poslal nekatera pojasnila, katera objavljamo, da se čuje tudi druga stran in ker krivice nikomur ne maramo delati, ne da bi mu dalj obenem priliko obrambe. Glede nedostatne kontrole pri pripotovalnih dovoljenjih pravi g. dr. Lajnšič, da izdaja ta dovoljenja za vpotovanja naše konzularno predstavništvo kraljevine SHS na Danaju ozir. v Gradcu in se glavarstvo pred izdajanjem dovoljenj ne vpraša za mnenje in tudi ne obvešča o izdanih potnih listih. — Dalje pravi: Watzek je uradnik v Radgoni, ki je bila dozda tostran demarkacijske črte, in seveda ni imel nobenih težkoč, z izkaznico vladnega zastopnika v Radgoni priti v Slov. Bistrico, kjer stanuje njegova žena kot hišna posestnica. — V gostilni Krulc sem bil v svojem življenju 4-krat. Govoril sem baje nemški. Mogoče, prišel sem navadno v gostilno v družbi tovariša okr. komisarja dr. Kramerja. Prepričan pa sem, da je gospa Krulc dobro vedela, da sem Slovenec. Ali je Sormann z menoj govoril nemško ali ne, ne vem. On ni bil meni podrejen, ampak je bil nastavljenec »Versorgungsstelle« okrajne-

ga glavarstva in bil vpisan kot Nemeč. Katerega jezika se je posluževal na posetih v mojem prehranilnem uradu, ne vem več, vendar je on moral mene nagovoriti in je dobil odgovor v jeziku, v katerem me je nagovoril. Marburgerica je takrat nazivala moj prehranilni urad v neštetihihnapadih »die windische Trutzburg«, jaz in moje uradništvo pa smo bili »die windische Bagage.« Po noči je na zahtevo nemškega društva, posebno pa na zahtevo dr. Orošca trgal glavar Weiss slovenske napise na mojem uradu, in meseca avgusta 1918 sem imel preiskavo v uradu, ker se me je dolžilo, da imam sezname slovenskih legijonarjev. Sedaj me pa hoče Vaš poročevalec proglasiti za nemškutarja!

»Straža« zopet pred sodiščem. Mislili smo, da bodo »Stražine« urednike številni procesi, ki so šli jih naprtili radi častikraje, končno stregnili. Pa ni prav nič zaleglo. Kaplani dr. Lenard, Marko Krajnc in Golec divjajo hujske kot kedaj poprej. In tako bodo imeli uredniki iz Cirilove tiskarne, ki jih je baje 30, v kratkem zopet 5 procesov radi častikraje! Ni se torej čuditi, če je njihova stranka zadnji čas tako posurovela v političnem boju.

Novi odvetnik. Tukaj se v kratkem naseli odvetnik dr. Kimovec iz Trsta. To bo dvaindvajseti advokat v našem mestu, kjer je tudi 15 odvetniških kandidatov. Nemških odvetnikov je 5, »krščansko« pa glasom »Straže« samo 2 doktorja »zdravita«.

Dopisi.

Gasilno društvo v Braslovcah ima veselico dne 29. avg. in ne, kakor smo pomotoma poročali, 20. avg.

Vransko. »Vranska Vila« se iskreno zahvaljuje g. notarju Francu Košenini za o priliki odhodnice njegove soproge g. Minke društvu darovanih 500 K. — Ivan Jakše, t. č. predednik.

Laško. Pri nas so ljudje, ki ali nočejo razumeti ali pa so tako mlacni, da ne vedo, kaj je narodnost. Tako recimo, vidiš pri Henkeju na vrtu vsak dan gg. Kuss, Pany in druge, ki jih bomo tudi sčasoma spoznali —. Omenjena gospoda — inteligenca — gotovo ve, da vsak narodnjak v Laškem in okolici bojkotira to protinrodno gostilno, a vendar se senčijo vsaki dan tam. Dobro! — Vsaj vemo, s kom imamo opravka.

Sevnica. (Sestanek poštinih uradnikov in uradnic.) V nedeljo, dne 8. avgusta se je zbralo veliko število uradništva posavskih poštinih uradov v lepi dvorani hotela Triglav, katera je bila prenapolnjena, da se pogovorijo o različnih službenih interesih, kateri bi naj koristili ne samo ugledu obojima, temveč tudi prometu. Sklicatelj sestanka je pozdravil navzoče, objasnili namen sestankov, kateri naj bi se vršili vsak mesec enkrat v enem, drugič v drugem kraju, na katerih bi gojili družabno življenje, spoznali tovariše in tovarišice, premišljevali naše skupne naloge, iskali skupna pota, ki peljejo k razvoju naših interesov ter se obenem posvetovali o različnih naredbah za enakomerno delo, katero bi gotovo najbolj koristilo ugledu poštne uprave. Sestanka se je udeležil tudi predsednik društva poštinih uradnikov in uradnic, ki je poročal o delovanju našega društva in razložil bodočo pragmatiko, katera bi naj že letos zagledala luč sveta. V debato je poseglo več tovarišev in tovarišic, kateri so enoglasno sklenili poslati dve obširni resoluciji poštne ministru v Beograd in ravnateljstvu v Ljubljano. — Vsi tovariši so z veseljem pozdravljali v tem smislu namenjene sestanke in sklenili, da se prihodnji sestanek vrši meseca septembra, katerega dan in kraj se pravočasno naznani.

Brežice. Tukajšnji vojni dobičkar, zagrizeni nemčur, protestant g. E. P., bivši pisar pri tvrdki Matheis, se v kratkem preseli v Knittelfeld (Avstrija), kjer si je baje že kupil dvorec in celo opekarino. — Imenovani je sin slovenskih starišev, bivših učiteljev v celjski okolici ter se je poročil pred 9 leti s tržaško Slovenko, ki se je pa medtem tudi izneverila svojemu narodu. Vse precejšnje premoženje si je pridobil v Brežicah med vojno, sedaj pa odhaja z jugoslovanskim denarjem v Avstrijo.

Knjižnici v Št. Petru na Medv. selu je obljubilo več prvovrstnih umetnikov nekega večjega gledališča uprizoriti na njeni prireditvi v nedeljo, dne 22. avgu-

sta tl. dve burki in več šaljevih prizorov. Že danes vabimo vse domačine in okoličane, da se prireditve gotovo udeležijo, ker bo nudila največjo zabavo, združeno z umetnostjo.

Vojnik. Nemškutarjem grebenčki zopet reverjetno rastejo. Dobroznani hujškač Jekl izziva z »affensteisscouleurjem« na svoji gasilski bluzi, pozdravlja pri vaji požarne brambe, pri kateri so tudi Slovenci, z »Heil, Kameraden!« in izziva tudi sicer na vse mogoče načine. Ko je z navedenim pozdravom tudi 12. tm. prišel k požarniški vaji in ga je eden Slovenec opozoril, da to ne gre, je drzno izjavil, da bo še naprej tako pozdravljal in pripomnil: »Das haben wir gekauft, nicht die Jugoslaven!« Kaj ko »bi mu oblasti izpostavile potni list v blaženo Avstrijo, kjer se cedi nemški med in mleko?!

Turistika in šport.

Plavalna tekma. Vse one člane športnega kluba, ki so se javili k tekmi dne 22. tm., opozarjamo, da se udeležijo počenši od ponedeljka, dne 16. VIII., dnevno od 14 do 16 ure popoldan plavalnih vaj v »Diani«, kjer se naj javijo pri načelniku plavalne sekcije tudi vsi oni nečlani, ki nameravajo tekmoovati. Športni klub. (k)

Vrbsko jezero. Tujski promet ob Vrbskem jezeru je bil tekom prošlih tednov tako živahen, da so v krajih od Majernika do Dol vse vile, hoteli in penzioni popolnoma zasedeni. Takšne seže južna obal pod nemško vlado še ni imela. Samo v Logovasi je še nekaj vil letoviščarjem na razpolago in »Pension Ekselsior« ima še dokaj prostora. »Ekselsior«, na skrajnem zapadnem kotu naše obali, ima krasno mirno lego ob cesti in tik jezera. Zelena obal, temni slikoviti gozdovi brez prahu, dima in ropota in kristalno zrcalo jezersko nudijo svežo, čarobno sliko prirodne lepote. Hotel ima lasten kino, bar, kopeli in igrišča. Preskrbljeno je z razkošnim komfortom za vse udobnosti. Posestnica je jako kulantna, nam v vsakem oziru naklonjena. Vse oni, ki želijo tekom avgusta iti v kako letovišče, ujudno vabimo, da posetijo Logovas, da napolnimo z letoviščarji tudi tukaj vse še proste lokale do zadnjega kotička ter tako izpodbijemo trditve Nemcev, da se glede tujskega prometa naša južna obal Vrbskega jezera ne more vzdržati brez severne nemške obali. Opozarjamo posebno naše finančne kroge, da so zavedajo svoje dolžnosti.

Koča na Jepic 1587 m pod Kepo je otvorena in oskrbovana. Krasna lega — diven pogled na biser Zgor. Roža — Blaško jezero!

Rožanska koča 1666 m na Načenski planini pod Stolom nudi letos izborna in ceno oskrbol Priporočamo jo posebno tudi za daljše bivanje. Prekrasna okolica. Velika koča.

Obirska koča 2045 m — dne 15. tm. veliki planinski tabor na Obirju! Češka koča, 1600 m, pod Grintavcem je otvorena — lepo popravljena, istotako tudi pot do nje, pot na Grintavec čez Miinarsko sedlo, Kreinzarjev pot na Kočno in pot čez Žrelo na Okrešelj (Frischavov dom) — Pripominjamo, da je Češka koča izborna založena, vsled česar se ni treba turistom po nepotrebnem truditi in nositi mnogo seboj.

»Zlatorog« ob Bohinskem jezeru. — Vpeljan je zopet omnibus-promet.

Planinski tabor na Obiru. Taborjani planinci, ki hočejo v nedeljo, dne 15. avgusta, na vse zgodaj z vrha Obira (2140 metrov) pozdraviti in občudovati vso našo Koroško, se zberejo v soboto zvečer v Železni Kapli, kamor jih pripelje popoldanski vlak iz Maribora, iz Celja, ali avto iz Kranja — odkoder odrinejo pred nočjo na vrh. Oni pa, ki se morejo udeležiti le planinske veselice v Železni Kapli, dospejo tja z nedeljskimi voznimi priklikami. Opozarjamo, da ima jutranji vlak iz Maribora, ob 5.05 uri, direktno zvezo z Železno Kaplo ter da dospejo tja okrog 11. ure. — V Železni Kapli je vse preskrbljeno, kaiti tamkajšnje žensko društvo priredi istodobno neko igro; pridobilo se je tudi tamošnja godba, a tudi pevci ne bodo zaostali. Pa tudi kar se tiče jedi in pijače, je že vse urejeno, tako da se bode vsakdo z zadovoljstvom spominjal lepih ur v Gregorjevem Domu. — Zato naj se zberejo v velikem številu vsi rodoljubi, močna straža in podpora na-

rodne zavednosti, da bodo s tem podkreplili bodočnost naše Koroške.

Koča na Korošici je popravljena in oskrbovana. Dobi se čaj, kava in žganici. Vse drugo, tudi vino, naj si vsak sam prinese.

Piskernikovo zavetišče v Logarski dolini je z vsem, razen mesa, oskrbljeno. Lega krasna.

Frischavov Dom na Okrešlju je letos obiskalo že nad 400 turistov. Važno izhodišče na vse kraje.

Pot v Žrelo je popravljena kakor vsi drugi poti okoli Češke koče, od koder se napravljajo zanimive in težavne ture. Koča je oskrbovana in se dobe tudi mesena jedila, ker vozi avto meso iz Kranja na Jezersko. Pot skozi Žrelo je le za dobre turiste. Vsem drugim, zlasti damam, svetujemo, da gredo pod Vodinami pri malem hlevu naravnost na desno navzdol (namesto na levo k Žrelo) v dolino, potem na levo povprek in nekoliko navzgor, kjer se pride na pot, ki vodi od Žrele sem.

ONEVNE NOVICE.

Zvišanje železniških tarifov in dr. Korošec. Kakor smo poročali, je Ljubljanski »Slovenec« prinesel vest, da je fin. minister Stojanovič predlagal zvišanje železniških tarifov za 200, oziroma 300%. Poročilo je bilo vsekakor zelo čudno. »Slov. Narod« ugotavlja: Proti volji dr. Korošca se ne bi moglo izvršiti nobeno zvišanje. Res pa je, da dr. Korošec lahkomišelnost gospodari na železnicah; vsled tega je prišlo v ponedeljek v min. seji do hudega konflikta med njim in pa med finančnim ministrom, ki je izjavil, da se bodo morali tarife zvišati, ako hoče dr. Korošec nadaljevati svoje eksperimente. Nato je dr. Korošec izjavil, da bi mu v korist deficitov trebalo zvišati tarife za 200 do 300%. Finančni minister mu je odgovoril, da bo za to tudi sam moral nositi odgovornost. In sedaj pride »Slovenec« in hoča odgovornost za zvišanje zvaliti na finančnega ministra, ki je slučajno demokrat. Zelo komodno, pa tudi zelo — padlo stališče!

Poziv. Ing. Viktor Glantschnig v Köflahu na Štajerskem (Nemška Avstrija) objavlja kot poslednji poveljnik gorske topniške baterije 3/3 (pozneje 7/3) in kot upravitelj zbiralnega zaklada za invalide te baterije, da se naj najkasneje do 10. septembra 1920 vpošljejo nemško napisane prošnje vseh onih invalidov, oziroma svojcev po padlih te baterije, na splošno org. voj. invalidov za Slovensko ozemlje v Ljubljani, Gosposka ulica 3. Pozneje vposlane prošnje se ne morejo vpoštevati. Prošnje morajo biti uradno potrjene glede invalidnosti, kraja in datuma, kdaj je kdo bil ranjen ozir. padel.

Jugoslovenska grafija, prvo jugoslovensko podjetje za dobavo vseh potrebnih za vse stroke grafične obrti, je ustanovila v Celju.

Stavka poštinih in brzojavnih namješčen. ev v Avstriji se je 11. tm. z ugodnim uspehom končala.

Cene premoğu. Komisija, katero je sklicala deželna vlada v Ljubljani, da prouči, ali je bilo povišanje cen trboveljskemu premoğu upravičeno, je po natančni preiskavi na podlagi dejanskih razmer, faktur itd. dognala upravičenost zvišanja. Za aprovizacijske svrhe določena svota premoğa ostane dozdajna, cene istemu pa se določijo sledeče: 10.000 ton po 400 K za revne sioje; 10.000 ton po 455 K za uradništvo in splošno aprovizacijo; 15.000 ton po oficijelni ceni kosovca za urade in splošne potrebe. 200 vagonov odda trboveljska premoğokopna družba brezplačno ljubljanskemu magistratu v svrhu razdelitve med najrevnejše sioje prebivalstva. Glede aprovizijoniranja železničarjev so uvedena poganjanja z ministrom saobračaja, da bi dobili železničarji aprovizacijski premoğ po 300 K tonu in da razloček v ceni nosijo uprave železnic.

Iz Radgone poroča »Grazer Volksblatt«, da je obenem z avstrijskimi oblastmi prišla v mesto množina rekupovec, ki so kakor hijene poplavili »osvojeno« ozemlje. V teku 2 dni je poskočila cena jajcem za 2 K 60 v (na 5 K); cena svinjske pečenke notira za 30 K več kakor v času jugoslovenske vlade. To je blagoslov avstrijske države! Mi ga Radgončanom iz srca privoščimo!

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Promet z zavoji se bo, kakor poročajo iz ministristva trgovine, v inozemstvu v najkrajšem času vzpostavil.

Novo tovarne. V Visokem (Bosna) se ustanovi usnjarska, v Splitu pa tovarna za peneča vina.

Zamenjava kolkov kronske vrednosti. Z dne 16. junija tl. razveljavljeni, nerabljeni kolki kronske vrednosti se lahko zamenjajo brezplačno do vključno 30. septembra 1920 pri finančni deželni blagažni v Ljubljani in vseh davčnih uradih izven Ljubljane proti novim kolkom dinarske vrednosti v smislu veljavnih predpisov. Dotične vloge so kolka proste. V zamenjavo prijavljeni material se mora oddati osebno, pošiljanje po pošti je nedopustno. Po 30. septembru 1920 je izključena vsaka zamenjava ali povrnitev razveljavljenih kolkov.

Borza.

Curib, 12. avgusta. Berlin 13.12½, New York 599, Pariz 43.50, Praga 10.75, Beograd 26. Zagreb 6.50, Budimpešta 2.95, Dunaj 2.95, avstrijske krone 3.10.

Dunaj 12. avgusta. Zagreb 263—273, Budimpešta 102—117, Praga 273—293, Varšava 89—99, čehoslovaške krone 375—396, dinarji 975—1025.

Zagreb, 12. avg. Devize: Berlin 190—192 Italija 465—470, London 330—345, New York 87, Pariz 675, Praga 152—154, Švica 1460 Dunaj 39.50—39.80. Valute: Ameriški dolarji 88—88.50, avstr. krone 41, čehoslov. krone 155—156, franc. franki 628, nemške marke 193—195, švic. franki 1480, italj. lire 470—475.

Kriona 41,41 50 avstr. krone 105,011 25. 48,48 50, nemške marke 49,49 50, čehoslov. 12,90; italj. lire 116,118; levi 39,50,40; levi 118,08; franc. frank 170,172; dolar 21,80, 120; valute: 20 din. v zlatu 24,10,24,20; angl. 100,5,10,10, Praga 39,50,41, Rim 118, 173; New York 22,50, 23,50 Berlin 49,59,75 Beograd, 12. avg. Devize: Pariz 170

Zadnja poročila.

Jugoslovenska trgovska zbornica v Njujorku.

Beograd, 12. avg. V Njujorku je osnovala skupina naših kapitalistov trgovsko zbornico, ki ima nalogo olajšati trgovsko gibanje med jugoslovenskimi državljani in Ameriko.

Italijanski volunski poskusi.

Beograd, 12. avg. »Tribuna« poroča, da je bilo v Beograd poslano večje število golobov, da bi prenašali pošto za Italijo. Vojno ministristvo je ukrenilo potrebne korake glede zadeve. List pa opozarja tudi policijo na navaden dejstvo, da ne bode vršila Italija volunske službe v središču države.

Prihod čehoslovaškega ministra dr. Beneša.

Beograd 12. avg. Čehoslovaški minister za zunanje zadeve dr. Beneš pride v soboto 14. tm v Beograd.

Sestanek čehoslovaškega z italijanskim državnikom.

Praga, 12. avg. ČTU poroča: Italijanski minister za zunanje zadeve Sforza in čehoslovaški ministri predsednik Tusar se snideta v Benetkah.

Neresnične vesti o stavki.

Praga, 12. avg. ČTU dementira vesti o stavki železniških strojevodij v Čehoslovaški.

Češki in nemški socijalni demokratje enodušni za obrambo države.

Praga, 12. avg. Izvršilni odbor čehoslov. soc. dem. stranke je mel 11. tm. sejo, katere so se udeležili tudi člani vodstva nemške soc. dem. stranke v Čehoslovaški. Sklenili so izdati skupni proglas na delavstvo čehoslovaške. Nemški socijalni demokratje so se izjavili solidarni v obrambi čehoslovaške republike proti napadom madžarske Horthyjeve reakcije.

Listnica uredništva.

Več tržanov, šmarje! Taki zgolj osebni napadi nimajo smisla! —

V gostilni

Pri mostu

se toči pristno ljubljansko halosko in biželsko vino, vsaki dan sveže pivo. Vsak čas topla kuhinja. — Sprejmemo se tudi abonentni. Se priporoča

Ana Mikuš omož. Natek

Spalna soba
moderna, za prodati.
Dimetz, Celje, Cankarjeva cesta št. 4,
II. nadstropje. 1107

Dobro izurjena
KUHARICA
in SOBARICA
se pod ugodnimi pogoji sprejmeta s 1 septembrom pri
Ivan Kos-u,
Narodna kavarna v Celju.
Predstaviti se je treba v prvem nadstropju (v pisarni). 1102 2-1

Pri boljši slovenski obitelji išče mag. pharm. elegantno meblvano sobo v bližini Glavnega trga. Natančneje v lekarni Arko. 1100 1

Veliko denarja

si prihranite, ako rabite za snaženje čevljev namesto drage kreme samo „LURION“ vosek, s katerim se za malo denarja napravi v par minutah 1/4 kg najfinejšega čistila za čevlje in usnje. Glavna zaloga v trgovini s špecerijem blagom
FRANC KOLENC:
CELJE, Narodni dom.
Istotam se dobijo najboljše barve za obleko. Kupujem tudi suhe gobe, laneno seme, kumno, janež, prazne steklenice in vsakovrstne 1103 — deželne pridelke. — 2-1

Oskrbnico

pošteno in zanesljivo, katera zna kuhati ter nekoliko poljska dela opravljati, se takoj sprejme proti dobremu plačilu. Naslov se izve v upravništvu „Nove Dobe“ 1004 3-1

Josip Rojc, mehanik
v Celju, Prešernova ulica št. 16.
V zalogi so najboljše nova in stara kolesa, fina francoska in angleška pneumatika. Vsakovrstna popravila se izvršijo točno. 770 25-10

Prostovoljna prodaja pohištva

in vsakovrstnih potrebščin, katera se vrši v nedeljo 15. in ponedeljek 16. tm. v tovarni krede, Rečica pri Laškem vsakokrat ob 2. uri popoldne 1105 1

Brusnice
(Preiselbeeren)

se dobijo po 8 K kg v trgovini **Karl Loibner Celje.**

Razpošilja se tudi vsaka množina po pošti; zaboj in poštnina se zaračuna posebej. 1092 2-2

Vzamem v najem gostilno 1106

Pismene ponudbe na B. F. upravo lista.

Išče se v najem prostor za **sodavičarsko delavnico**

event. s hlevom (štalo), tudi lahko s stanovanjem ozir. se kupi. Lastnik delavnice je tudi lahko družabnik. Ponudbe na upravnništvo Nove Dobe. 1091 10-2

Pozor! 100-68 Pozor!
vinogradniki in vinočrčci!

V zalogi se nahaja **železni lak** za sodne obroče po zelo ugodni ceni. Ako si jih želite pobarvati, naročite pri tvrdki-

Ivan Ravnikar, Celje.

Gostilno v Narodnem domu v Celju

1082-5 priporoča slavnemu občinstvu najtopleje in si bova prizadevala, da bo vsakdo dobro postrežen z najboljšim pristnim vinom, vedno svežim pivom in okusno prirejenimi gorkimi ali mrzlimi jedili. Na razpolago so vsi slov. časopisi, igralne karte, šah-igra in izvrstna kava. Za seje in zborovanja so lokali zelo pripravljeni. Se priporočata **Karol in Pepca Perc.**

Manufakturna in modna trgovina

Karol Pajk 1101 2-1
Celje Kralja Petra cesta Celje

dobi veliko množino raznega inozemskega blaga po najnižjih novih cenah.
V zalogi vse krojaške in šiviljske potrebščine.

Oglejte si zalogo! Oglejte si zalogo!

Proti požaru in za življenje zavaruje najkulantneje **BANKA "SLAVIJA"**
Zastopnik Dragotin Gobec
122 12-8 Celje, Razlagova ulica 15.

Kupim po najvišji dnevni ceni: 1070-4

kumno, suhe gobe, laneno seme, vinski kamen ter sploh deželne pridelke
Janko Šoster Celje,
Matija-Gubčeva ulica.

Prva južnoštaj. vinarska zadruga Celje, Cankarjeva cesta
priporoča svoja najboljša domača štajerska pristna vina na **debelo in v buteljkah.**
672 26-9

Kupiti želim

v dobrem stanju pol pokrit lahek voz ali lep kolesel, 1 mali voz na lestvice in eno sedlo. Ponudbe naj se pošljejo pod št. 23 Nova Doba. 1084 3-3

Dobra lovska puška
in stare italijanske gosli na prodaj. Kje, pove upravnništvo.

Prodase

1 koleselj, 4 teške osi, 1 stroj za repo in korenje prati, 1 brizgalnica s cevmi boljše kakovosti, 1 telica, ter več sežnjev trdih drv, in več drugih reči. Vpraša se pri Franc Grilec, Gaberje 118 1083 3-3

Mlinar,

star 34 let, dobro izvežban v vseh strokah, posebno v kmetijski mletvi išče službe. Vzamem tudi mlin v najem. Cenj. ponudbe na upravn. Nove Dobe pod »Mlinar«. 1088 2-2

Ivan Jazbec

tapetnik, Gaberje stranska cesta od Kino. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dobra dela. Postrežba točna. — Večkrat tapetniška 1057 mobilija v zalogi. 10-5

F. Koštomaj brivec, Celje
Prešernova ulica. — Postrežba izvrstna. Za abonente ceneje. 782 25-22

Pozor slikarji in pleskarji!

Ivan Ferlež

Narodni dom **Celje** Telefon št. 141
Ravnokar dospela velika zaloga lakov in oljnatih barv kot:
lak za kočlje,
gladilni lak,
kopal-lak
lak za železo,
terpentin,
emailni laki,
brunolin i. t. d.

Ker naročila dnevno prihajajo, bode kmalu razprodana ta zaloga, zatorej naj vsakdo takoj naroči. Ceniki na razpolago.

Po znižanih cenah se prodaja pri tvrdki **Ant. Močnik**
Celje, Glavni trg št. 8
Petrolej brez nakaznic, najfinejša in krušna moka, fina žgana in surova kava, domačo svinjsko, najboljšje barve za obleke, olje itd.

Kupim vsako množino: kumne, janeže, voska in steklenic od kisle vode.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju
Delniška glavnica 30.000.000 kron. - **CENTRALA V LJUBLJANI** - Rezervni fondii nad 15.000.000 kron.
Podružnice
v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuj.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.
296 - 16

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, **Celje**, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Ljubljana, Maribor, Metković, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

sprejema vloge na hranilne knjižice, *iro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji mi kraji v tu- in inozemstvu.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. Prešernova ul 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (4%) štiri od sto 401 156-42

SALONSKI KONCERT v hotelu BALKAN V CELJU. novodošle kapele Začetek ob 6. uri. Postrežba prvovrstna. 264 50-34

Edina slovenska specialna trgovina z barvami in laki. Agentura in komisijsko podjetje.

Iv. Ferlež Celje

Narodni dom 447 156-41

Trgovina z lesom in drvimi na drobno in debelo. Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Edina slovenska trgovina z galanterijskim, modnim in norinb. blagom ter kranjskimi izdelki je v Celju na Kralja **Fran Kramar** 318 50-24 Petra cesti Slovensko občinstvo naj blagovoli pri nakupovanju to vpoštevati.

Antikvarične knjige kupuje knjigarna **Goričar & Leskovšek v Celju.** 883 -6

Stavbeno, galanterijsko in ornamentno kleparstvo **Fran Tašker** Za kresijo **CELJE** Za kresijo Za vsa nova dela iz moje delavnice se jamči. Popravila se izvršujejo točno in najcenejše, po dnevnih cenah nabave materiala. 932 5-5

Najcenejša in pristna vina se tučijo v Celju v **Gospodski ulici pri Gsundu** in sicer: ljutomersko črnina rizling pivo še vedno po stari cení Priznana je tudi najboljša kuhinja, dobijo se vsak čas gorka in mrzla jedila. Za abonemente ugodne cene. Se priporoča Topolovšek, gostilničar. 722 805-5-10 222

Razširjajte „Novo Dobo“!

Združene veletrgovine v Celju

A. Koier, c. Elsbacher, Cvenkel in Ravnikar priporočajo po znižanih cenah: slanino, svinjsko mast, bučno olje, jedilno repično olje, mazilno olje, koruzne in pšenične mlevske izdelke, oves, kavo, „Zlatorog“ in slavonsko milo.

Telefon štev. 135

Brzoijavni naslov: Žito.

436 - 15

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo Ant. Jože Usl.

Franjo Dolžan

Celje 26 Kralja Petra cesta 8 nasproti „Belega vola“ 54

Prevzema vsa v stroko spadajoča dela, izvršev točno in solidno.

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v založbi: **Marija Baumgartner** 287 156-131 **Gospodska ulica 25.** Naročila se izvršujejo točno in solidno

STJENICE

i njihova legla poginu, ako upotrijebite

MORTIN steklenica 12— K kod zavoda M. Jünker, Zagreb 706 9 Petrinjska ul. 3. III.

V gostilni Pri grozdu

na Dečkovem trgu v Celju se tučijo najboljše in najcenejše pristna vina ter vedno sveže pivo. Hrana priznana prvovrstna; abonenti imajo znatno znižane cene. Za obilni obisk se priporoča

Ignac Šuligoj.

Anton P. Arzenšek

obl. konc. posredovalnica za nakup in prodajo hiš ter posestev 6-4 **Celje, Kralja Petra cesta 22.**

Kupujem

vsako množino kuhinjskih in mesarskih kosti, brusnic (Preiselbeeren), lepih zimskih jabolk, kumne, lepih suhih gob 1004 itd. po najvišjih dnevnih cenah. 6-4

Rudolf Starovašnik, Vitanje.

Maks

Zabukošek

krojaški mojster v Celju

Cankarjeva ulica

se priporoča za točno in solidno izvršitev oblek za gospode. 11 28

Rud. Zontič

Celje, Kocenova ulica 2 (v bližini kolodvora).

Izdelovanje vseh vrst čevljev, od priprostitih do najfinjših po dnevnih cenah. 45 - 18

Ukaz

ni, ampak velik dobiček naredi vsakdo, kdor takoj pošlje naročilo na veletrgovino **Stermecki**, katera razreže celo zalogo platna, cefirja, tiskanine, volne, hlačvine in sukna v ostanke ter razpošilja iste po čudovito znižani ceni, v zavojih po 500— kron in 1000— kron. Blago je angleškega, francoskega in italijanskega izvora. Kar ne vgaja, se zamenja ali pa se vrne denar. 40 - 30

Veletrgovina in razpošiljalna R. Stermecki, Celje.

POSOLJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 **NARODNI DOM** RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga **DAJE** posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.

129 24-17

STANJE HRANILNIH VLOG NAD 24.000.000 KRON